

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بابل

در مورد سل بدانیم :

بیماری سل چیست؟ بیماری عفونی شدیداً مسری ولی قابل پیشگیری و درمان است که اکثر موارد ریه ها را گرفتار می سازد ولی می تواند اعضای دیگر بدن را هم مبتلا کند.

علائم کلیدی آن کدامند؟ شایع ترین علامت سل ریوی سرفه شدید به مدت 2 هفته یا بیشتر است که معمولاً همراه خلط می باشد . ممکن است سرفه همراه با سایر علایم تنفسی نظیر تنگی نفس، درد قفسه سینه ، خلط خونی ، تب، کاهش اشتها، تعریق شبانه، کاهش وزن یا لرز باشد.

نحوه سرایت آن چگونه است؟ سرایت بیماری از راه تنفسی بوده یعنی بیماری ، از طریق تماس نزدیک با بیمار مبتلا به سل ریوی انتقال می یابد عطسه ، سرفه ، تف کردن و آواز خواندن فرد مبتلا ، ذرات عفونی را در هوا منتشر کرده و اگر فرد دیگری همان هوای حاوی میکروب را تنفس کند مبتلا به بیماری سل گردد.

آیا بیماری سل قابل درمان است ؟ با درمان دارویی به صورت منظم و کامل و مدت کافی زیر نظر مستقیم مراکز بهداشتی درمانی ، فرد مبتلا به سل کاملاً بهبود می یابد. در اکثر موارد خطر سرایت بیماری پس از دو هفته از آغاز درمان مؤثر از بین رفته و با تکمیل دوره درمان منبع عفونت را از جامعه حذف خواهد شد.

چه داروهایی و برای چه مدت باید مصرف شوند؟ داروها عموماً خوراکی بوده و از طریق سیستم بهداشتی درمانی برای بیمار تهیه می گردد و حداقل دوره ی درمان 6 ماه می باشد.

پیگیری درمان چگونه انجام می پذیرد؟ پیگیری درمان در سل ریوی با انجام آزمایش خلط در چند نوبت پس از شروع درمان (پایان ماه 2- ماه 4- ماه 6) می باشد که منفی شدن آزمایشات بیانگر مؤثر بودن درمان می باشد.

عوارض جانبی داروها کدامند؟ با مصرف دارو ممکن است عوارضی همانند بی اشتها، تهوع ، درد شکم ، احساس سوزش در پاها ، خارش و زردی ایجاد گردد ولی با ارتباط مرتب با پزشک مرکز بهداشتی درمانی می توان بخوبی در جهت رفع این عوارض اقدام کرد.

چگونه می توان از ابتلا به بیماری سل در اطرافیان پیشگیری کرد؟

با مصرف مرتب و مداوم دارو (در اکثر موارد خطر سرایت بیماری پس از 2 هفته از آغاز درمان از بین می رود)

با رعایت موازین بهداشتی (هنگام سرفه ، عطسه ، حرف زدن ...)

واکسیناسیون ب ت ژ در بدو تولد برای کودکان

تهویه مناسب و نور کافی در اتاق بیمار (تا بش مستقیم نور خورشید در ساعاتی از روز)

دفع خلط به طریق مناسب

رژیم غذایی مناسب بیماران چگونه است؟

رژیم غذایی باید آسان هضم ، تا حد ممکن اشتها آور و مطابق میل بیمار باشد.

غذای بیمار مخلوطی از مواد غذایی نرم و کم حجم بوده و در وعده های غذایی متعدد مصرف گردد.

بیمار باید مایعات کافی در یافت نماید.

بیمار قبل و بعد از مصرف غذا استراحت نماید.

در یافت متعادل شیر، 2-1 عدد تخم مرغ در روز، گوشت و سویا جهت تامین پروتئین لازم برای افزایش قدرت ایمنی بدن و جلوگیری از تحلیل بافت عضلانی لازم است .

موادی مانند نشاسته ، غلات، سیب زمینی ، ماکارونی ، برنج و گندم جهت جبران کالری از دست رفته در غذای روزانه ی بیمار گنجانده شود

میوه ها، آب میوه برای تامین ویتامین ث و سبزیجات حاوی کلسیم مانند چغندر، شلغم و بروکلی توصیه می گردد.

بهتر است بدانیم:

سل يك بیماری قابل پیشگیری و قابل درمان است.

اقدامات تشخیصی و درمانی سل در شبکه های بهداشتی درمانی کشور رایگان است

در صورت انجام دستورات پزشك ، بیماری سل پس از 6 ماه درمان ، کاملاً بهبود می یابد.

در صورت سرفه مزمن (بیش از 2 هفته) جهت انجام آزمایش خلط به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه کنید.

هرسرفه قادر است تا 3000 ذره عفونی تولید کند.

تابش مستقیم نور خورشید ظرف مدت 5 دقیقه باسیل های سل را می کشد.

این ارگانیزم ها می توانند مدت ها در تاریکی زنده بمانند به همین دلیل انتقال عموماً در مکان های بسته صورت می پذیرد.

سل از طریق غذا، آب، تماس جنسی، تزریق خون یا نیش حشرات انتقال نمی یابد

واحد پیشگیری و مبارزه با بیماری ها (بخش سل)